МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ
КАФЕДРА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

ПРОДЮСЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ

(«Продюсерська концепція постановки вистави

«Співай Лоло, співай» Генріха Манна»)

Виконала:
студентка 4 курсу, групи БАМП 1-22
спеціальності - 026 Сценічне мистецтво
ОП «Акторська майстерність та продюсування»
Дядечко Валерія Юріївна

Керівник продюсерського проєкту:
доцент кафедри, кандидат філософських наук
Матяш Сергій Вікторович

Київ - 2026

ЗМІСТ

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ РОЗРОБКИ ПРОДЮСЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ 5

1.1. Актуальність теми та характеристика матеріалу 5

1.2. Особливості продюсування музично-драматичного кабаре 6

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1. 8

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВИБРАНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИСТАВИ. 10

2.1. Характеристика літературної основи 10

2.2. Драматургічна структура, персонажі, теми та художні особливості новели 12

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2. 15

РОЗДІЛ 3. ПРОДЮСЕРСЬКИЙ ПІДХІД ДО ПОСТАНОВКИ ВИСТАВИ «СПІВАЙ, ЛОЛО, СПІВАЙ» 17

3.1. Концепція постановки та підбір творчої команди 17

3.2. Етапи реалізації постановки, фінансове планування, маркетинг і просування 20

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3. 22

ВИСНОВКИ 24

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ 26

ДОДАТКИ 28

ВСТУП

Для свого продюсерського проєкту я обрала новелу "Професор Гнус, або кінець одного террану". У репертуарі Театру імені Івана Франка за мотивами цієї новели представлена вистава "Співай, Лоло, співай". Сюжет новели розгортається навколо суворого та дуже педантичного професора, який викладає в гімназії та щоденно стикається зі знущаннями з боку учнів. Прагнучи викрити неповагу та маніпуляції гімназистів, головний герой потрапляє до портового кабаре "Блакитний ангел", де опиняється в атмосфері, що кардинально відрізняється від його звичних уявлень і моральних принципів. У кабаре професор знайомиться із харизматичною і блискучою артисткою Фреліх, відомою під сценічним псевдонімом Лола, і незабаром потрапляє під її чари. Зустріч двох світів - консервативного, зі строгими моральними правилами та дисципліною, і богемною, вільною від традиційних обмежень - стає ключовою темою твору. Це протистояння зрештою приводить персонажів до трагікомічного завершення їхньої історії, залишаючи читача зі своїми роздумами про складність людської природи та конфлікт культурних цінностей.

У сучасному театральному середовищі спостерігається високий інтерес до змішаних жанрів, які гармонійно поєднують глибокий психологізм із виразними музично-візуальними елементами. Постановка «Співай, Лоло, співай!» у форматі драматичного кабаре відкриває можливість створення багатогранного твору, здатного задовольнити як вибагливу інтелектуальну аудиторію, так і тих, хто прагне сильних емоційних переживань та естетичних вражень.

Актуальність теми пов’язана з тим, що питання маніпуляції, залежності та втрати власної ідентичності в гонитві за уявним коханням чи соціальним визнанням залишаються надзвичайно важливими. До того ж формат кабаре відкриває можливості для використання живої музики, що суттєво підвищує емоційний та комерційний потенціал проєкту. Основною метою цієї роботи є

розробка цілісної продюсерської стратегії для незалежної театральної постановки, яка охоплює всі етапи: від створення творчої концепції до організації прокату й монетизації.

Мета моєї роботи - розробити повноцінну продюсерську концепцію постановки вистави «Співай, Лоло, співай», яка буде готова до реалізації в умовах незалежного або репертуарного театру.

Для досягнення цієї мети я поставила перед собою такі **завдання**:

- Проаналізувати літературну основу і визначити ключові теми та можливості для сценічного втілення.
- Розробити художню концепцію вистави, включаючи сценографію, костюми та візуальне рішення.
- Пропрацювати етапи реалізації проєкту, фінансову модель і стратегію просування.
- Визначити цільову аудиторію та можливі формати показу (стаціонарний і гастрольний).

Об'єктом дослідження є процес створення театрального проєкту в жанрі драматичного кабаре, а **предметом** - особливості продюсування вистави за мотивами новели Генріха Манна.

Цільова аудиторія: Успішна реалізація музично-драматичної вистави «Співай, Лоло, співай!» як комерційно спроможного продукту вимагає проведення глибокого аналізу та чіткого сегментування потенційного споживача. Продюсерський підхід до формування аудиторії базується на виявленні не лише демографічних показників, а й психологічних характеристик, інтересів та соціального статусу аудиторії. Жанр кабаре - драми відкриває широкі можливості для залучення активного, платоспроможного сегмента ринку, оскільки поєднує в собі інтелектуальну глибину та високу розважальну цінність.

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ РОЗРОБКИ ПРОДЮСЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ

1.1. Актуальність теми та характеристика матеріалу

Коли я почала думати, над чим хочу працювати в дипломі, то одразу зрозуміла - хочу щось таке, що поєднує драму, музику і сильну історію. Саме тому зупинилася на «Співай, Лоло, співай» за мотивами новели Генріха Манна «Професор Гнус».

Чесно кажучи, мене завжди притягувала ця історія. Суворий, майже залізний професор Гнус, який все життя жив за правилами, контролював себе і інших, раптом потрапляє в абсолютно інший світ - гучне, димне, спокусливе портове кабаре «Блакитний ангел». І там він зустрічає Лолу. З цієї миті його життя починає тріщати по швах. Те, що мало бути просто «викриттям» учнів, перетворюється на особисту катастрофу.

Мені здається, що така історія дуже точно б’є в сьогоднішні больові точки. Скільки людей навколо нас живуть «правильно», тримають фасад, намагаються контролювати все - роботу, сім’ю, репутацію. А потім одного разу з’являється людина, ситуація або просто сильне почуття - і весь цей контроль летить шкереберть. Це історія про те, як легко можна втратити себе, коли дуже сильно чогось (або когось) захотіти.

Психологічний злам професора Гнуса - це головне ядро, навколо якого будується вся вистава. Людина, яка роками вибудовувала залізобетонний фасад респектабельності, регламенту та контролю, моментально руйнується, стикаючись із хаотичною енергією портового кабаре. Для сьогоднішнього глядача цей сюжет є дуже влучним. Суспільство тримає емоційний «самоконтроль» через постійний стрес, і вистава показує, як легко внутрішні придушені бажання можуть вирватися назовні, перетворюючи життя на катастрофу.

Окрім змісту, мене привабив сам формат, який я хочу використовувати - **драматичне кабаре**. Це не звичайна вистава, де глядач сидить у темному залі і просто спостерігає. Тут є можливість зробити все більш занурююче: жива музика, близький контакт з глядачем, атмосфера кабаре, де люди

можуть відчувати себе частиною дії. Мені здається, що такий підхід зараз дуже потрібен. Глядач втомився від важких, статичних драм і хоче чогось живого, емоційного, але при цьому не пустого.

Новела Манна дає для цього прекрасний матеріал. Тут є і трагедія, і іронія, і навіть елементи гротеску. Професор Гнус - персонаж, якого одночасно шкода і дратує. Лола - не просто «рокова жінка», а сильна, розумна і дуже харизматична особистість. Їхня історія не про романтику в класичному розумінні, а про руйнування і пристрасть, про те, як одна людина може стати для іншої і порятунком, і катастрофою.

Я вважаю, що така вистава може бути цікавою різним людям. Молодь побачить у ній історію про залежність і кризу ідентичності, люди старшого віку - роздуми про мораль, принципи і те, наскільки легко їх втратити. А формат кабаре дозволить зробити виставу динамічною, музичною і візуально привабливою.

Саме тому, як би там не здавалось, я гадаю що обраний мною матеріал має великий сценічний і навіть комерційний потенціал. Головне - правильно його подати: зберегти дух оригіналу, але зробити історію близькою і зрозумілою сьогоднішньому глядачеві. А це в наш час дуже складно зробити.

1.2. Особливості продюсування музично-драматичного кабаре

Коли я почала розбиратися, як саме продюсувати «Співай, Лоло, співай», то швидко зрозуміла, що це зовсім не звичайна драматична вистава і не класичний мюзикл. Це щось середнє - музично-драматичне кабаре. І отут починаються свої правила гри, які сильно відрізняються від того, до чого я звикла.

Виявилось, що в такому форматі **атмосфера** - це майже головний герой. Глядач не повинен відчувати себе просто спостерігачем. Він має ніби опинитися всередині «Блакитного ангела». Для цього потрібно продумати буквально все: як розсадити людей, як працює світло, який звук, навіть які запахи будуть у залі. Я, наприклад, думаю про легкий аромат тютюну,

парфумів і дерева - щоб з перших хвилин людина відчувала, що потрапила в портове кабаре 1920-х, але при цьому не в музей, а в живе, дихаюче місце.

Тепер виникає така проблема, як **музика.** Вона тут не фон і не просто номери. Музика є повноцінним драматургічним елементом. Живе виконання сильно підвищує емоційний вплив, але й вимагає серйозної підготовки. Треба знайти баланс: щоб і музиканти звучали професійно, і щоб вони не «перетягували ковдру» на себе, а працювали на загальну історію. Це означає, що продюсер повинен дуже уважно підбирати композитора і музикантів, а також закладати достатньо часу на спільні репетиції акторів і музикантів.

Ще не менш важлива річ, **взаємодія з глядачем**. У форматі кабаре актори можуть виходити в зал, спілкуватися з людьми, навіть залучати їх у дію. Це круто, бо створює ефект занурення, але й дуже небезпечно. Якщо зробити це невдало - буде відчуття дешевого аніматора. Тому я планую, щоб такі моменти були чітко прописані в режисерській експлікації і відпрацьовані на репетиціях.

Ще одна важлива особливість - **баланс жанрів**. Якщо переборщити з розвагою і кабарєтними номерами - втратиться драматична глибина історії професора Гнуса. Якщо зробити все надто серйозно і «важко» - зникне енергія кабаре, і глядач не отримає того емоційного кайфу, на який розраховує. Тому продюсер разом з режисером має постійно тримати цей баланс під контролем.

Фінансова специфіка теж є. Музично-драматичне кабаре дорожче за звичайну драму через музикантів, додаткове обладнання і технічні вимоги. Але при цьому воно краще продається, бо глядач готовий платити більше за «особливий» формат. Тому важливо заздалегідь прорахувати, скільки показів потрібно, щоб проєкт вийшов у плюс.

В українських реаліях продюсування такого проєкту має ще кілька моментів. По-перше, обмежені бюджети. По-друге, глядач ще не дуже звик до формату кабаре, тому потрібно добре пояснювати, що це не просто «вистава з піснями», а ціла атмосфера. По-третє, технічні можливості

майданчиків різні, тому концепція повинна бути гнучкою - щоб вистава могла адаптуватися і до невеликого залу, і до більшої сцени.

Також важливо продумати, як зробити проєкт цікавим для різних типів глядачів. Молодь може прийти за атмосферою і музикою, старше покоління - за сильною драматичною історією. Завдання продюсера - зробити так, щоб вистава працювала на обидві аудиторії одночасно.

Загалом, продюсування музично-драматичного кабаре - це постійне жонглювання. Потрібно одночасно думати про художню якість, атмосферу, фінанси, технічну сторону і те, як це все «продати» глядачеві. Але саме тому мені цей формат і подобається. Він дає можливість створити щось справді живе, емоційне і сучасне.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.

Після того, як я повністю дописала перший розділ, сіла і перечитала його, то зрозуміла, що він вийшов навіть кориснішим, ніж я спочатку планувала. Спочатку думала просто «ну, треба ж теорію написати», а в результаті розібралася в багатьох речах, які раніше проходили повз мене.

Найголовніше, що я винесла - це те, наскільки тонкою і делікатною є історія професора Гнуса. Здавалося б, звичайна історія про те, як строгий вчитель «зламався» через жінку. Але насправді це дуже глибока розповідь про те, як людина, яка все життя будувала себе на принципах, дисципліні і контролі, одного разу зустрічає щось таке сильне, що всі ці принципи розлітаються на шматки. І це не просто «він закохався». Це саме руйнування. Руйнування образу себе, руйнування свого світу, руйнування всього, чим він жив раніше. Мені здається, що така тема зараз дуже близька багатьом людям.

Ще я добре зрозуміла, чому саме формат **драматичного кабаре** тут працює найкраще. Звичайна драма була б надто важкою і статичною. Чистий мюзикл - міг би втратити психологізм. А кабаре дозволяє поєднати і те, і інше: і сильну драму, і атмосферу, і музику, і близькість до глядача. Глядач

не просто дивиться на історію - він ніби опиняється всередині цього кабаре разом з професором. Це дає зовсім інші емоції.

Звичайно, я побачила і багато труднощів. Продюсувати таке кабаре - це не те саме, що поставити звичайну драму. Тут треба думати про музику, про атмосферу, про те, як посадити глядачів, про баланс між драматичними сценами і розважальними номерами. Якщо переборщити з одним - втратиться інше. Це постійне жонглювання, і продюсер тут грає дуже важливу роль. Він не просто «знаходить гроші», а фактично є одним з головних творців атмосфери всього проєкту.

Також я зрозуміла особливості роботи в українських умовах. Бюджети не ті, що в Європі, тому доводиться багато чого робити розумніше і економніше. Але при цьому наш глядач зараз дуже відкритий до нових форматів. Люди втомилися від стандартних вистав і хочуть чогось живого, атмосферного, емоційного. І кабаре якраз може це дати.

Загалом, інформація, яку я описала в першому розділі, допомогла мені перейти від «хочу поставити цікаву виставу» до більш чіткого розуміння, **як саме** я це хочу зробити. Я тепер краще бачу сильні сторони матеріалу, розумію, на чому треба акцентувати, а чого краще уникати. Це дало мені впевненість, що проєкт не просто «для диплому», а може реально вийти на сцену і знайти свого глядача.

Тепер, коли теоретична база є, я можу спокійно переходити до практичної частини - художньої концепції, сценографії, команди і всього того, що буде в наступних розділах.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВИБРАНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИСТАВИ.

2.1. Характеристика літературної основи

Коли я тільки почала читати новелу Генріха Манна «Професор Гнус» (оригінальна назва «Professor Unrat oder Das Ende eines Tyrannen» - «Професор Гнус, або Кінець одного тирана»), то відразу відчула, що це не просто старовинна історія. Це твір, який навіть через більше ніж сто років продовжує бути гострим і дуже людським.

Новела була написана у 1905 році. Генріх Манн на той момент уже мав певну репутацію як критичний письменник, який не боявся висміювати німецьке бюргерське суспільство. «Професор Гнус» став одним з його найвідоміших творів ще до того, як він написав «Піддані» і «Голови». У цій новелі Манн показав, як легко може зруйнуватися людина, яка все життя будувала себе на контролі, принципах і зовнішній респектабельності.

Головний герой - професор Іммануель Гнус - директор гімназії. Для нього порядок, дисципліна і мораль - це не просто робота, це спосіб життя. Він щиро вважає себе взірцем правильності і вимагає цього від учнів. Його прізвисько «Unrat» (що німецькою означає «сміття», «нечисть») учні використовують як знущання, але професор сприймає себе як людину, яка бореться зі «сміттям» у суспільстві. Він холодний, педантичний, жорсткий і абсолютно переконаний у своїй правоті.

Одного дня Гнус дізнається, що його учні відвідують портове кабаре «Блакитний ангел». Він вирішує викрити їх і йде туди сам. Саме там відбувається ключова зустріч - він бачить Лолу Фреліх, популярну артистку кабаре. І з цієї миті його життя починає повільно, але неухильно руйнуватися. Те, що мало бути коротким епізодом «виховної роботи», перетворюється на залежність, пристрасть і повну втрату контролю.

Манн дуже точно показує механізм цього падіння. Спочатку Гнус намагається переконати себе, що він контролює ситуацію. Потім починає брехати собі. А потім уже просто не може зупинитися. Автор не ідеалізує ні

Лолу, ні Гнуса. Лола - не просто «погана жінка», яка зводить професора з розуму. Вона сильна, розумна, харизматична і добре знає, як влаштований світ. Вона грає за своїми правилами і не прикидається.

Мені сподобалося, як Манн працює з контрастами. Світ гімназії - холодний, сірий, регламентований. Світ кабаре - яскравий, гучний, спокусливий, небезпечний. І між цими двома світами опиняється людина, яка намагається зберегти себе, але програє.

Стиль новели теж заслуговує уваги. Манн пише досить жорстко, місцями навіть грубувато. Він не прикрашає реальність. У тексті багато іронії, сарказму і гротеску. При цьому автор не просто висміює Гнуса - він показує трагедію людини, яка втрачає все, чим жила.

Для театральної постановки цей матеріал дає величезні можливості. Тут є:

- сильний центральний конфлікт,
- яскраві персонажі,
- чітка драматургічна лінія,
- можливість створення потужної атмосфери.

Особливо добре лягає формат **драматичного кабаре**, який я обрала. Бо значна частина дії відбувається саме в кабаре, і це дозволяє органічно поєднувати драматичні сцени з музичними номерами, танцями і прямою взаємодією з глядачем.

Також важливо, що історія не має щасливого фіналу. Манн залишає фінал відкритим і гірким. Це дає можливість режисеру і продюсеру зробити свою інтерпретацію - більш трагічну, іронічну чи навіть трохи гротескну.

Загалом, літературна основа «Професора Гнуса» є дуже сильною і сценічною. Вона дозволяє створити виставу, яка буде одночасно розважальною (завдяки формату кабаре) і глибокою за змістом. Саме тому я вважаю, що цей матеріал ідеально підходить для дипломного проєкту і має всі шанси на успішну реалізацію.

2.2. Драматургічна структура, персонажі, теми та художні особливості новели

Коли я почала детально розбирати новелу Генріха Манна «Професор Гнус», то зрозуміла, чому вона так добре «лягає» на сцену. Це не просто історія, яку можна прочитати і забути. Це грамотно вибудований твір, де все (від структури до дрібних деталей) працює на те, щоб показати, як людина сама себе руйнує.

За законами жанру, сюжет мюзиклу романтичний і досить прозорий. Одного вечора, підстаркуватий вчитель латини – людиноненависник, дрібний тиран і зануда на прізвисько Гнус, переслідуючи своїх учнів випадково потрапляє до закладу з сумнівною репутацією - портового кабаре.

Структура новели досить класична, але при цьому дуже динамічна. Манн не розтягує події штучно, а веде історію вперед чітко і неухильно. Спочатку ми бачимо професора Гнуса у його звичному світі - у гімназії. Це його територія. Тут він відчуває себе впевнено, майже всемогутньо. Автор детально описує його щоденне життя, як він тримає учнів у страху, як ставиться до колег, як упевнений у своїй правоті. Цей початок дуже важливий, бо без нього падіння героя не виглядало б таким страшним і болісним.

Потім відбувається зав’язка. Гнус дізнається, що його учні ходять у портове кабаре «Блакитний ангел», і вирішує їх «викрити». Він іде туди сам. І ось з цієї миті все змінюється. Спочатку професор намагається переконати себе, що він там «випадково» і тільки з виховною метою. Але з кожною наступною сценою він занурюється все глибше. Манн не прискорює події. Він дає нам відчути цей процес крок за кроком, майже як у реальному житті.

Середина новели - це найдовша і найважча частина. Тут відбувається постійне наростання. Кожна зустріч з Лолою, кожен вечір у кабаре забирає у Гнуса шматок його колишнього життя. Спочатку він ще намагається боротися з собою, потім перестає, а потім уже просто пливе за течією. Мені

сподобалося, як Манн показує маленькі компроміси, які поступово перетворюються на великі. Це виглядає дуже правдиво і болісно.

Кульмінація приходить, коли Гнус уже майже все втратив - репутацію, роботу, повагу до себе. Він уже не може повернутися назад. А фінал… фінал у Манна гіркий і відкритий. Немає щасливого завершення. Немає моралі «все буде добре». Є тільки результат того, що сталося. І саме це робить історію особливо сильною. Глядач після вистави не отримує готову відповідь, а йде з купою питань у голові.

Така структура дуже зручна для театру. Вона має чіткий розвиток, наростання напруги і сильний емоційний фінал. Глядач бачить, як герой крок за кроком руйнує себе, і це тримає увагу від першої до останньої сцени.

Персонажі

Центральний образ - **професор Іммануель Гнус**. Це один з найскладніших персонажів, яких я зустрічала. Зовні він виглядає майже карикатурно: суворий, педантичний, авторитарний, звиклий, щоб усі його боялися. Але чим глибше читаєш, тим більше бачиш його слабкість, самотність і навіть трагічність. Він не просто «злий тиран». Він людина, яка все життя ховалася за маскою принципів, бо боялася справжнього життя з його емоціями, пристрастями і хаосом. Манн показує, як ця маска тріщить і падає.

Лола Фреліх - другий ключовий персонаж. Вона зовсім не «просто спокусниця». Лола - сильна, розумна, харизматична жінка, яка чудово знає життя і грає за своїми правилами. Вона не руйнує Гнуса навмисно. Вона просто живе так, як хоче. І саме це стає для професора найстрашнішим.

Інші персонажі теж працюють на загальну картину. Учні показують, як Гнус виглядає в очах молодого покоління. Батько Лоли, відвідувачі кабаре, колеги професора - усі вони створюють відчуття цілого світу, в якому відбувається дія. Кожен персонаж, навіть епізодичний, має свою функцію.

Теми та проблематика

Новела торкається багатьох важливих тем. Головна з них - **конфлікт між зовнішньою респектабельністю і внутрішніми бажаннями**. Гнус все життя будував образ «правильної» людини, але всередині нього жило те, що він так старанно придушував.

Інша важлива тема - **залежність**. Не тільки від людини, а від відчуття, від емоцій, від нового способу життя. Манн показує, як швидко людина може втратити контроль, якщо зустріне щось по-справжньому сильне.

Також є тема **соціальної маски**. Наскільки те, ким нас бачать інші, відрізняється від того, ким ми є насправді? І що відбувається, коли маска падає?

Манн не дає простих відповідей. Він просто показує, як це буває в житті. І від цього стає тільки сильніше.

Художні особливості

Стиль Манна поєднує реалізм з елементами гротеску та іронії. Він не прикрашає реальність. Мова місцями грубувата, що добре передає атмосферу кабаре. Автор активно використовує контрасти: холодний клас гімназії і гаряче, димне кабаре, строгий костюм професора і яскраві вбрання артистів, суха академічна мова і жива, грубувата мова кабаре.

Особливо добре працює символіка. Кабаре «Блакитний ангел» стає символом спокуси і свободи, яка руйнує. Сам професор Гнус - символ старого світу, який не витримує зіткнення з новою реальністю.

Манн майстерно працює з ритмом. У гімназії текст більш сухий і регламентований, у кабаре - динамічний, емоційний, музичний. Це дає величезний простір для режисерських рішень.

Ми можемо зробити невеликий висновок з того, що я проаналізувала. Ми бачимо, що «Професор Гнус» - це дуже сильний сценічний матеріал. Він має чітку структуру, яскравих персонажів, потужну символіку і актуальні теми. Формат кабаре, який я обрала, дозволяє органічно поєднати драматичні

сцени з музичними номерами і прямою взаємодією з глядачем. Тому думаю, що цей матеріал ідеально підходить для сучасної театральної постановки.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.

Після того, як я повністю розібрала новелу Генріха Манна «Професор Гнус», можу чесно сказати: цей твір мене вразив. Спочатку я думала, що це буде просто класична історія про те, як суворий професор «зламався» через жінку. Але чим глибше я занурювалася в текст, тим більше розуміла - це набагато серйозніше і багатогранніше, ніж здається на перший погляд.

Структура новели вийшла дуже сильною і зручною для театральної постановки. Манн не просто розповідає історію, а веде нас крок за кроком за головним героєм - від вершини його маленького світу до повного краху. Спочатку ми бачимо Гнуса таким, яким він сам себе бачить: впевненим, владним, непохитним. Потім відбувається поворот, і все починає тріщати. Особливо мені сподобалося, як автор не прискорює події штучно. Він дає можливість відчути цей процес падіння повільно, болісно і дуже реалістично. Це робить історію правдивою і емоційно насиченою.

Персонажі теж вийшли живими і неоднозначними. Гнус - це не плоский негативний герой. Так, він суворий, педантичний і часто жорстокий. Але водночас у ньому є щось трагічне. Він людина, яка все життя ховалася за маскою принципів і контролю, бо боялася справжнього життя. Коли ця маска почала падати, він не зміг з цим впоратися. Лола Фреліх - теж далеко не одновимірний образ. Вона сильна, розумна, харизматична жінка, яка живе так, як хоче. Саме це і стало для Гнуса руйнівним. Манн не робить її «поганою» - він показує її такою, якою вона є.

Інші персонажі теж працюють на загальну картину. Учні, колеги, відвідувачі кабаре - усі вони допомагають створити відчуття цілого суспільства, в якому відбувається дія. Ніхто не є просто фоном. Кожен виконує свою функцію.

Теми, які піднімає Манн, досі звучать дуже гостро. Конфлікт між зовнішньою респектабельністю і внутрішніми бажаннями, залежність від людини і від емоцій, втрата контролю, соціальна маска і справжня сутність - все це залишається актуальним. Особливо зараз, коли багато людей переживають кризи ідентичності, переоцінку цінностей і намагаються зрозуміти, хто вони насправді. Манн не повчає і не дає готових відповідей. Він просто показує, як це буває в житті. І від цього стає тільки сильніше.

Художні особливості новели теж на високому рівні. Манн майстерно використовує контрасти: холодний світ гімназії і гаряче, яскраве кабаре, строгий костюм професора і яскраві вбрання артистів. Іронія, гротеск і символіка працюють дуже тонко, але ефективно. Кабаре «Блакитний ангел» стає не просто місцем дії, а символом спокуси і свободи, яка руйнує. Мова новели динамічна, місцями грубувата, що добре передає атмосферу.

Я думаю змогла переконати вас, що обрала правильний матеріал для дипломного проєкту. Новела має потужний драматургічний потенціал, сильних персонажів, актуальні теми і великий емоційний заряд. Формат кабаре, який я планую використовувати, тільки підсилює всі ці якості. Він дозволяє поєднати драму з музикою, атмосферою і близькістю до глядача.

Я розумію, що головне завдання тепер - не втратити дух оригіналу і при цьому зробити виставу сучасною, живою і цікавою для сьогоднішнього глядача. Це буде непросто, але саме тому цікаво. Матеріал дозволяє створити постановку, від якої глядач і посміється, і посумувати, і замислиться.

РОЗДІЛ 3. ПРОДЮСЕРСЬКИЙ ПІДХІД ДО ПОСТАНОВКИ ВИСТАВИ «СПІВАЙ, ЛОЛО, СПІВАЙ»

3.1. Концепція постановки та підбір творчої команди

Коли я почала seriously думати над концепцією постановки, то зрозуміла одну важливу річ: якщо просто поставити «Професора Гнуса» як звичайну драму, то вийде чергова «класика», яку мало хто захоче дивитися. Якщо зробити чисте кабаре - втратиться глибина і трагедія. Тому я вирішила поєднати і те, і інше. Моя концепція називається **«Співай, Лоло, співай» - драматичне кабаре про падіння**.

Головна ідея полягає в тому, щоб показати, як два абсолютно різні світи стикаються і руйнують один одного. Світ професора Гнуса - це порядок, контроль, мораль і зовнішня респектабельність. Світ Лоли - це свобода, емоції, пристрасть і життя без правил. Я хочу, щоб глядач не просто спостерігав за цією історією, а ніби сам опинився між цими двома полюсами і відчув, як це - втрачати себе.

Сценографічне рішення

Сценографія буде одним з головних інструментів розповіді. Я відмовляюся від великих історичних декорацій, бо вони зроблять виставу важкою і дорого. Замість цього - трансформований простір.

Основний елемент - велика конструкція з рухомих дзеркальних панелей. На початку вистави сцена виглядає як строгий гімназійний клас: холодне світло, акуратні ряди, відчуття порядку. Потім панелі починають повільно повертатися і перетворювати простір на кабаре. Дзеркала грають ключову роль: Гнус постійно бачить у них своє відображення - спочатку впевнене, а потім все більш розбите і спотворене. Це візуально підкреслює внутрішнє руйнування героя.

У кабаре з’являється більше тепла, неонового світла, диму, столиків для глядачів. Деякі глядачі можуть сидіти за столиками прямо на сцені, щоб відчувати себе частиною дії. Це створює ефект занурення.

У фіналі дзеркала тріскаються або повертаються «розбитими» сторонами - символ того, що нічого вже не буде як раніше.

Костюми

Костюми теж працюватимуть на ідею трансформації:

- Професор Гнус на початку - строгий темний костюм, краватка, ідеально випрасуваний. З кожною сценою в кабаре його вигляд стає все більш недбалим: краватка зсунута, сорочка розстебнута, волосся розпатлане.
- Лола - яскраві, блискучі вбрання, пір'я, мереживо, червоний колір. Вона завжди в центрі уваги.
- Учні - сучасний молодіжний одяг, щоб глядач відчував, що вони «свої».
- Інші персонажі кабаре - яскраві, провокаційні костюми.

Музична частина

Музика буде живою. Я планую невеликий оркестр (фортепіано, саксофон, контрабас, ударні). Пісні Лоли мають бути не просто номерами, а частиною драматургії - через них ми бачимо, як Гнус втрачає голову.

Підбір творчої команди

Для такої вистави команда - це 70% успіху. Я шукала людей не просто за талантом, а за тим, чи відчувають вони матеріал.

- **Режисер-постановник** - потрібна людина, яка добре працює з акторами, відчуває іронію і може поєднати драму з кабаре. Я розглядаю режисерів, які мають досвід роботи з синтетичними жанрами.
- **Художник-постановник** - ключова фігура. Потрібен фахівець, який зрозуміє ідею дзеркал і трансформації простору.
- **Акторський склад**:

1. Професор Гнус - актор з сильною драматичною харизмою, здатний показати і жорсткість, і внутрішню кризу.
2. Лола - акторка з потужним голосом, пластикою і великою сценічною енергією.
3. Другорядні ролі - яскраві характерні актори.

- **Композитор і музиканти** - для створення атмосфери кабаре.

- Світлорежисер - світло буде одним з головних «акторів» вистави.

- PR-менеджер - людина, яка допоможе правильно подати проєкт глядачеві.

Підбір акторського складу

Підбір акторів - один з найвідповідальніших етапів. Для цієї вистави потрібні люди, які зможуть передати складність персонажів, їхню внутрішню суперечливість і водночас працювати в музично-драматичному форматі.

На роль професора Іммануеля Гнуса я розглядаю таких акторів:

- Богдан Ступка (якби була можливість) - ідеальний типаж, але оскільки це неможливо, дивлюся на акторів його рівня.

- Олег Меньшиков (як варіант запрошення), **Володимир Машков** (російський, але для прикладу), з українських - **Олексій Горбунов**, **Станіслав Боклан**, **Віталій Лінецький**, **Сергій Фролов**, **Роман Ясіновський**.

Найбільш перспективними для мене виглядають **Станіслав Боклан** і **Олексій Горбунов** - вони мають потрібну жорсткість, інтелект і здатність показати внутрішній надлом.

На роль Лоли Фреліх потрібна акторка з потужною сценічною енергетикою, сильним голосом і харизмою. Варіанти:

- **Анастасія Пустовіт**
- **Катерина Кухар**
- **Ольга Сумська**
- **Ірма Вітовська**
- **Наталя Сумська**
- **Тетяна Міхіна**
- **Юлія Врублевська**

Найсильнішими варіантами я вважаю **Анастасію Пустовіт** і **Ірму Вітовську** - вони мають і драматичний діапазон, і здатність бути яскравими, сексуальними та водночас глибокими.

Для ролей учнів і відвідувачів кабаре я планую залучати молодих акторів - студентів старших курсів або недавніх випускників. Це додасть енергії і свіжості.

Під час кастингу я звертала увагу не тільки на талант і зовнішність, а й на те, чи відчуває актор матеріал емоційно. Для Гнуса важливо було знайти людину, яка зможе показати і жорсткість, і біль. Для Лоли - акторку, яка не боїться бути яскравою, сексуальною і при цьому не втратити людяності.

3.2. Етапи реалізації постановки, фінансове планування, маркетинг і просування

Я вирішила не робити сухий «академічний» план, а написати так, як воно буде відбуватися насправді. Бо в театрі завжди все йде не за ідеальним сценарієм, і краще це розуміти заздалегідь.

Підготовка:

Це фундамент усього проєкту. Зараз я займаюся одночасно багатьма речами. По-перше, кастинг. Це найвідповідальніший момент, особливо для ролей Гнуса і Лоли. Я вже провела кілька зустрічей з акторами, обговорювала концепцію і дивилася, як вони реагують на матеріал. Мені важливо не просто знайти талановитих людей, а тих, хто відчуває історію.

Паралельно працюю над сценографією разом з художником. Ми вирішили робити трансформовану сцену з дзеркалами, щоб візуально показувати процес «перетворення» і руйнування Гнуса. Це виглядає сучасно і не вимагає величезних грошей.

Також зараз готую всі документи: договори, кошторис, календарний план. І, звичайно, шукаю фінансування. Подалася на кілька грантів, зустрічаюся зі спонсорами. Без цього проєкт просто не злетить.

Початок:

Це найдовший і найважчий період. Тут уже йде реальна робота над виставою.

Спочатку - читки і розбір тексту. Потім починаються репетиції. Думаю, найбільше часу піде на Гнуса, бо актор має показати і зовнішню жорсткість, і внутрішнє падіння. З Лолою теж буде непросто - їй потрібно поєднувати драму, вокал і харизму.

Технічна частина буде окремо. Монтаж декорацій, налаштування світла, звуку і відео. Я вже передбачаю, що з дзеркалами і трансформаціями можуть бути технічні нюанси, тому виділяю на це достатньо часу.

Паралельно йде просування. Я не хочу чекати до останнього. Зараз уже планую знімати короткі атмосферні відосики з репетицій для TikTok і Instagram, щоб люди поступово «заражалися» ідеєю.

Прем'єра вистави:

Фінальний ривок: генеральні прогони, прем'єра, ще кілька показів. Після цього - відеофіксація, збір відгуків і розуміння, куди рухатися далі (гастролі чи доопрацювання).

Фінансове планування:

Загальний бюджет я розрахувала приблизно в **172-175 тисяч гривень**. Це реальна, досяжна сума для такої вистави. Основні витрати:

- Гонорари акторам, режисеру і музикантам - найбільша стаття
- Сценографія і декорації (трансформер, дзеркала)
- Технічне обладнання (світло, звук)
- Костюми
- Маркетинг

Гроші планую збирати з кількох джерел: гранти, спонсори, продаж квитків і трохи краудфандингу. Я веду детальну таблицю витрат, щоб завжди бачити реальну картину.

Маркетинг і просування:

Я не хочу робити стандартну рекламу. Хочу, щоб люди відчували атмосферу ще до того, як куплять квиток. Тому планую багато коротких відео з репетицій - атмосферні, з музикою, з настроєм кабаре. Також хочу

залучити блогерів і театральних критиків. Після прем'єри планую обговорення зі глядачами - це теж частина просування.

Ризики, які я бачу:

- Не вистачить грошей - тому подаюся на кілька грантів одразу.
- Актор не вписується в роль - тому маю запасні варіанти.
- Глядач не прийде - тому починаю маркетинг рано.
- Повітряні тривоги - тому роблю гнучкий графік.

Я намагаюся все продумати так, щоб ризиків було менше. Розумію, що ідеально не буде, але хочу зробити все максимально професійно і при цьому по-людськи.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.

У третьому розділі я відчула, як теорія переходить у реальну роботу. Не просто «на папері», а те, що можна взяти і почати робити.

Коли я розробляла концепцію, то довго думала, в якому ключі хочу розповісти цю історію. Не хотілося робити чергову «класику» з костюмами 1900-х. Хотілося, щоб глядач відчув атмосферу кабаре, щоб він ніби сам опинився в «Блакитному ангелі» разом з професором Гнусом. Формат драматичного кабаре, на мою думку, тут працює найкраще. Він дозволяє поєднати сильну драму з музикою, танцем і близькістю до глядача. Це те, чого зараз багато хто шукає в театрі - емоцій, атмосфери і відчуття, що ти не просто спостерігаєш, а ніби є частиною дії.

Сценографія з дзеркалами і трансформаціями сцени - це не просто красивий хід. Це спосіб показати внутрішній стан Гнуса візуально. Спочатку все акуратно, холодно, контрольовано. Потім дзеркала починають повертатися, світло змінюється, і ми бачимо, як світ героя ламається. Мені здається, що такий підхід буде працювати сильно.

Підбір команди теж зайняв багато часу. Я зрозуміла, що для такої вистави важливі не тільки талант, а й те, чи відчуває людина матеріал. Особливо це стосується Гнуса і Лоли. Гнус має бути не просто «злим», а

трагічним. Лола - не просто спокусливою, а живою, сильною і справжньою. Я розглядаю конкретних акторів, проводжу зустрічі, обговорюю концепцію. Для мене важливо, щоб команда не просто відпрацьовувала, а горіла цією історією.

Етапи реалізації я прописала максимально реалістично. Підготовка - це фундамент. Репетиційний - основна робота. Прем'єрний - фінальний ривок. Я свідомо не стала затягувати терміни, бо розумію, що актори і вся команда мають інші проєкти. Краще зробити все якісно в розумні терміни, ніж розтягувати на рік.

Фінансове планування теж вийшло живим. Бюджет у 172–175 тисяч гривень - це те, що реально можна зібрати. Я не пишу космічні цифри, бо розумію, як це працює в Україні. Основні витрати - на людей і техніку. Гранти, спонсори, квитки - все це я прописала з урахуванням того, як це зазвичай відбувається.

Маркетинг - це те, на чому я хочу зробити акцент. Не просто «приходьте подивитися», а створення атмосфери ще до прем'єри. Короткі відео з репетицій, тизери, обговорення після спектаклю - все це має працювати на те, щоб люди не просто прийшли, а запам'ятали виставу і порадили іншим.

Також я прописала ризики. Це важливо. Бо в театрі завжди щось йде не за планом - хтось захворів, фінансування затрималося, повітряна тривога. Краще передбачити це заздалегідь, ніж потім гасити пожежу.

Загалом, після написання третього розділу я відчуваю, що проєкт вийшов цілісним. Є чітке розуміння, що і як робити. Звичайно, у реальному житті будуть правки і несподіванки, але базовий план є міцним і реалістичним. Я бачу, як ця вистава може виглядати на сцені, як вона може звучати, як вона може зачепити глядача.

Найприємніше, що весь цей план я склала не просто «для диплому». Я бачу в ньому реальний проєкт, який можна взяти і поставити. І це, мабуть, найцінніше, що я винесла з роботи над дипломом.

ВИСНОВКИ

Виконуючи дипломну роботу над продюсерським проєктом вистави «Співай, Лоло, співай» за мотивами новели Генріха Манна, я пройшла повний шлях - від першого знайомства з матеріалом до конкретного плану, який можна реально втілювати.

Спочатку я просто шукала цікаву історію. Але чим глибше занурювалася в новелу, тим більше розуміла, що це не просто класичний сюжет про «суворий професор і спокуслива жінка». Це історія про те, як людина, яка все життя контролювала себе і навколишній світ, одного разу втрачає ґрунт під ногами. Тема залежності, втрати ідентичності, конфлікту між принципами і пристрастю виявилася набагато глибшою і болючішою, ніж я очікувала.

У першому розділі я розібралася з теоретичними основами продюсування музично-драматичного кабаре. Зрозуміла, що цей формат - це не просто «додати музику до драми», а окремий жанр, де атмосфера, жива музика і взаємодія з глядачем працюють як єдине ціле. Це одночасно і велика можливість, і серйозний виклик.

Другий розділ став для мене одним з найцікавіших. Детальний аналіз новели показав, наскільки сильний у неї драматургічний потенціал. Чітка структура, яскраві, неоднозначні персонажі, потужні теми і художні засоби - все це дає великий простір для сучасної постановки. Особливо мене вразив образ професора Гнуса. Це не просто негативний герой, а трагічна людина, яка сама себе зруйнувала.

Третій розділ повністю присвячений практиці. Я розробила концепцію «драматичного кабаре», продумала сценографію з дзеркалами і трансформаціями, підібрала можливий склад команди, розписала етапи реалізації, склала реальний бюджет і маркетингову стратегію. Найголовніше - я зрозуміла, що цей проєкт реальний. Його можна втілити навіть за середніх фінансових можливостей, якщо правильно підійти до справи.

За час роботи над дипломом я отримала величезний досвід. Навчилася аналізувати драматургічний матеріал, розробляти художню концепцію,

планувати бюджет, враховувати ризики і думати про глядача ще на етапі ідеї. Зрозуміла, що робота продюсера - це не тільки про гроші і організацію. Це поєднання творчості, холодного розрахунку і постійного спілкування з людьми.

Я вважаю, що обраний мною матеріал має великий потенціал. «Співай, Лоло, співай» може стати сучасною, атмосферною і емоційною виставою, яка буде цікава як молодій аудиторії, так і людям старшого віку. Головне - зберегти дух оригіналу і при цьому зробити історію близькою сьогоднішньому глядачеві.

Цей дипломний проєкт став для мене не просто формальністю. Це перший серйозний крок у продюсуванні, і я рада, що обрала саме цю історію. Тепер у мене є повноцінний план, який можна розвивати далі - від ідеї до реальної постановки на сцені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1.Манн Г. Професор Гнус, або Кінець одного тирана: новела/Генріх Манн - Київ: Дніпро.

2.Манн Г. Професор Гнус / Генріх Манн - 2015.

3.Березова О.В. Театральний продюсер в Україні: специфіка професії та напрями діяльності : монографія/О. В. Березова. - Київ: НАКККіМ - 2018.

4.Варбанець Т.В. Арт-менеджмент та продюсерство в сучасному театральному мистецтві України : навчальний посібник/Т. В. Варбанець. - Одеса.

5.Котенко К. М. Продюсування в сфері культури і мистецтв : підручник / К. М. Котенко. - Київ:КНУТД

6.Гірняк М. Філософська драма XX століття: генеза, поетика, типологія : монографія / М. Гірняк. - Львів:ЛНУ імені Івана Франка - 2015.

7.Павлов О. Організація театральної справи: від ідеї до прем'єри: посібник / О. Павлов. - Київ:Мистецтво - 2019.

8.Тимошенко О. Економіка та фінансування культурних проектів: методичні рекомендації /О. Тимошенко. - Київ:КНУТіТ ім. І. К. Карпенка-Карого,

9.Методичні рекомендації з підготовки продюсерського проєкту здобувачів вищої освіти спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»/уклад. В. Бурназова. - Київ : КНУТД

10.Матюшко А. Сучасні маркетингові стратегії в театральній діяльності. Театральне мистецтво.

11.Мейерхольд В. Е. Про театр, В. Е. Мейерхольд: пер.з рос. – Київ. Мистецтво

12.Український культурний фонд. Методичні рекомендації щодо підготовки культурно-мистецьких проєктів. – Київ, 2024.

13.Офіційний сайт Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка - https://frankotheatre.com.ua/

14.Офіційний сайт Театру на Подолі - https://podoltheatre.com.ua/
15.Heinrich Mann. Professor Unrat - https://archive.org/

ДОДАТКИ

Додаток 1 - Афіша вистави (Створено за допомогою ШІ)

Промо-флаєр вистави (Створений за допомогою ШІ)